THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
FEB 4 1926

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

VOLUME XIII No. 4692 TORONTO SUNDAY JANUARY 31, 1926 יום א׳ ט״ז שבט, פרשה יתרו, תרפ״ו טאראנטא, זונטאג דעם 31־טן יאנואר, 1926. PRICE THREE CENTS

אפאזיציע איז געגען שליסן פארלאמענט

קאנסערוואטיווע אפאזיציע וועט קעמפען געגען דעם פארשלאג פון דער רעגירונג צו שליסען דעם פארלאמענט אויף זעקס וואכען.

מיהען וועט פארערעז א צוטרוי אפשטימונג

אטאוואה, יאנואר 30.

די קאנסערוואטיווע אפאזיציע אין׳ם פערעראלען פארלאמענט איז אונענטשלאסען וואס צו טון, און ווי אזוי צו האנדלען וועגען דעם פארשלאג פון דער רעגירונג צו שליסען דעם פארלאמענט אויף זעקס וואכען.

די אפשטימונג פון דער טראהן דעדע וועט פארקומען מאנטאג, און עס איז כמעט זיכער אז דער מיהען אמענדמענט וועט דורכפאלען, די אפאזיציע פלאנט דעריבער צו מאכען א דירעקטען פארשלאג פון אומצוטרויען צו דער רעגירונג איידער דער פארשלאג צו שליסען דעם פארלאמענט וועט אויפגענומען ווערען.

א ספעציעלע קאמיסיע פון דער קאנסערוואטיווער אפאזיציע איז באשטימט געווארען אויסצוארבייטען איהר וויטערדיגען צוג אין פארלאמענט.

אין יעדען פאל אבער וועט די אפאזיציע זיין געגען דער צייטווייליגער שליסונג פון פארלאמענט.

באראסא קריטיקירט אימפעריאליזם

דער קוליבעקער נאציאנאליסט הענרי באראסא, האט פרייטאג אוועגד זעהר שטארק קריטיקירט אין פארלאמענט די קאנסערוואטיווע פארטיי און אימפעריאליזם בכלל, ערקלערענדיג, אז ביידע זענען ניט ערענסט און מיינען ניט די טובה פון קענעדע, אנווייזענדיג אז אין דער צייט פון דער מלחמה האבען ענגלישע לאדרען און אנדערע גאבעלליים געמאכט גרויסע פראפיטען פון מלחמה מאטעריאלען אין קענעדע.

באראסא האט אויך אטאקירט דעם סיסטעם פון די יעצטיגע שטייערען אין קענעדע.

קענעדע טאר ניט שיקען איהרע קינדער אין אייראפעאישע מלחמות. קענעדע דארף בלוט טאר ניט פארגאסען ווערען אויף אויסלענדישע מלחמה פעלדער, האט באראסא פארענדיגט.

פיער טויזענט מענשען ביי דער ערעפענונג פון דער קונסט גאלערעע

א פראכטפאלער קונסט אוועגד האט מיט זיך פארגעשטעלט די נייע קונסט־גאלערעע וועלכע איז געעפענט געווארען פרייטאג אוועגד. דאס איז די נייע קונסט געביידע אויף דאנדעס סטריט און בעווערלי סטריט.

די אפיציעלע ערעפענונג איז דורכגעפיהרט געווארען פון לוטענאנט גאווערנאר פראקשאסט פון אנטעריא צוזאמען מיט פראכטפאלער אינגענטע בעאמטע פון שטאדט און פון דער פראווינציעלער רעגיערונג.

דער פארזיצענדער איז געווארען ר׳ איטאן, און רעדען זענען געהאלטען געווארען פון האנ. ווינסטעם מעסי און סער דזשאזעף פיאוועל.

די קונסט גאלערעע איז אפען פארן פארן אלגעמיינעם עולם. צו דער ערעפענונג זיינען אנגעזאגט געווען איבער פיער טויזענט מענשען.

פראטעסטירט געגען אריינלאזען אידישע סטודענטען אין אוניווערזיטעט

בודאפעסט, יאנואר 30, (איטא).

דער אנטיסעמיטישער דעפוטאט פון אונגארישען פארלאמענט גאעמבאס, האט היינט פראטעסטירט צום אונגארישען בילדונגס מיניסטער קלעבעלסבערג, דערפאר וואס דער „עצטער האט ערלויבט אן אידישע סטודענטען פון רבנים סעמינאר גארישע פאטריאטען קענען נאריים זאלען אריינגענומען ווערען אין אוניווערזיטעט אויסער דער „קוואטא״.

דער אנטיסעמיטישער דעפוטאט אפעלירט צו גוטע סטודענטען פון אוניווערזיטעטען צו געבען די אידישע רבנים א געהעריגען „קבלת פנים״ ווי גוטע אונגארישע פאטריאטען קענען.

מאכען א „האלד אפ״ אין מיטען טאג אין פארשווינדען מיט גרויסער סומע

סאסקאטון, סאס. יאנואר 30

אויסגעצייכנדיג די צייט פון מיטאג ווען אין באנק זשנען ניט געווען קיין פיל מענשען און אייניגע פון די באנק אנגעשטעלטע זענען אוועק צום מיטאג. זענען צוויי מאסקירטע רויבער אריין אין׳ם נר טאנא ברענטש פון דער באנק אויף קאמערין און נאכדעם ווי זיי האבען מיט רעוואלווערען ארום דער הויז אין דער אנדערער אנדערע קלוירקס פון באנק צו ליגען אויף דער ערד און זיך ניט ריהרען ביז זיי וועלען אוועק. די פאליציי האט ניט קיין שפור פון די רויבער.

מוטער מיט צוויי קינדער אומגעקומען אין א גרויסען הויז פייער

קאבאלט, יאנואר 30.

א שרעקליכער אומגליק האט דא פארפירט נעכטען ביינאכט. ווען מרס. הארט מינא קארנעל 36 יאהר אלט צוזאמען מיט איהרע קינדער ראדזשער 7 יאהר אלט און מיסעל 1 יאהר אלט זענען אומגעקומען אין א פייער וועלכער האט אויסגעבראכען אין זייער הויז.

דער מאן איז ניט געווען אין הויז און ווי ממנים ווייזען זענען די קינדער אומגעקומען צוזאמען מיט דער מוטער, דערבאי וואס זיי האבען אין שלאף ניט געפיהלט, ווען דער פייער האט אויסגעבראכען, און ווען זיי האבען דערפיהלט איז שוין געווען צו שפעט.

היינט קבלת פנים פאר דר. חיים זשיטלאווסקי אין סטענדערד טעאטער

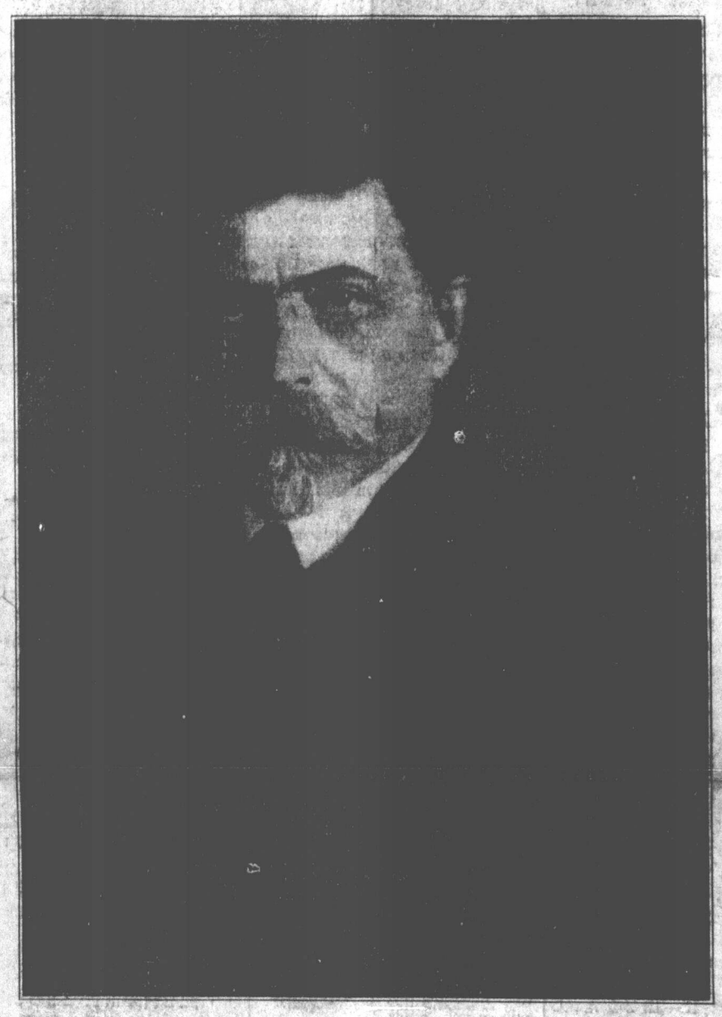

היינט 8 א זייגער אין אוועגד ווערען די טאראנטער אידען ווינשען גליק דעם 60 יאהריגען יובילאנטן, דעם לעהרער פון דער מאדערנער אידישער ליטעראטור, דר. חיים זשיטלאווסקי.

עס איז קיין צווייפעל אז קיין איד וועט ניט פארפעהלען די דאזיגע וואונדערבארע געלעגענהייט צו זעהן און הערען דר. חיים זשיטלאווסקי.

א פראכטפאלע מוזיקאלישע פראגראם איז פארבערייטעט געווארען פאר היינט אוועגד צום יובילאנטן, קומט אויך ברוך צוקער טונגען, און טארנאנטער אידען פיהלען עס, מען דארף זיך בלויז דערהייבען צו דער יום טוב׳דיגקייט. צו דער שטונדע פון א דר. זשיטלאווסקי׳ס יובילעאום, און אט די דאזיגע אטמאספעיע וועט זיכער הערשען היינט אוועגד אין טעגדערד טעאטער.

פאר־פעהלען אזא יום טוב, מיינט זיך ניט וועלען אויסטון פון דער וואכעדיגקייט פון לעבען.

אלע רעכט דענקענדע מענשען פון טארנאנטא וועלען היינט אויפגעהמען איהר לעהרער ר. חיים זשיטלאווסקי און ווינשען איהם גליק צו זיין 60 יאהריגען יובילעאום.

דאס וועט זיין אן אמת׳ע יום טוב פון דער אידישער ליטעראטור און בלויז די וועלכע וועלען זיך מקדים זיין וועלען האבען די זכיה ארייננצוקומען אין סטענדערד טעאטער ווייל עס איז זיכער ניטא קיין פלאץ פאר קיין שפעטיגע.

דר. זשיטלאווסקי׳ס 60 יאהריגער יובילעאום, איז א גרויסער יום טוב אויף דער אידישער נאס. א יום טוב פון אלע קלאסען אידען אהן אונטערשיעד פון ריכטונג, קומט אויך ברוך צוקער טונגען, און טארנאנטער אידען פיהלען עס, כאקומען מערעיניישע הילף האט ער געבעטען מען זאל איהם ברענגען צו קאפיטאן פרייד איהם צו דאנקען פאר זיין העלדישקייט.

קענינ׳ דזשארדזש פון ענגלאנד האט צוגעשיקט א טעלעגראמע צו פרעזידענט קולידזש און האט איהם געדאנקט פאר דער העלדישער ארבייט וועלכע איז געטאן געווארען פון דער באנשאפט פון פרעזידענט רוזוועלט, דאטעווענדיג די אידישען עולם אין טארנאנטא.

63 מיינער באנראבען לעבעדיגערהייט

עס איז שוין זיכער אז 38 מיינער זענען אומגעקומען. — דער טונגס ארבייט ווערט אנגעפיהרט. — אייניגע מיינערס לעבען נאך אין זייער קבר.

האר־צריינענדע סצענעס פון פרויען און קינדער

בירמינגהעם, אלא., יאנואר 30.

ווידער האט א שרעקליכע קאטאסטראפע פאסירט אין איינער פון די קוילען מינען פון דער פרעמיער קוילען קאמפאני, 63 מיינער זענען לעבעדיגערהייט פארשאטען געווארען, ווען אן עקספלאזיאן האט פאסירט אין דער מינע, אבער עס איז זיכער אז 38 מיינער זענען אומגעקומען.

25 מיינער זענען ביז יעצט געבליבען אין דער אריינגעראטעוועט געווארען, 10 טויטע קערפערס זענען ארויסגענומען געווארען, און די איבעריגע קערפערס זוכט מען נאך.

די קוילען מינע וואו דאס אומגליק האט פאסירט איז אין א זעהר איינזאמען פלאץ און עס זענען ניטא די נויטיגע רעטונגס מיטלען פאר אזא פאל.

האר־צריינענדע סצענעס ארום דער מינע

די נייעס פון׳ם אומגליק האט זיך שנעל פארשפרייט אין דער דערבייאיגער שטעדטיל וואו די מיינער וואוינען, און שנעל, פרויען, און קינדער האבען זיך ארומגעקליבען ארום דער מינע, אין זייערע נאהענטע, און זייערע האר־צריינענדע געשריי האבען זיך געהערט פאר מיילען, ווייל דער שטארקער ווינט האט זייערע קלאגן פאנאנדערגעטראגען.

הילף איז ארויסגעשיקט געווארען פון בירמינגהעם, א וואגאן מיט דאקטוירים, נערסעס און אנדערע הילף איז אפגעשיקט געווארען.

רעטונגס קאמפאניעס פון ארבייטער ארבייטען אונעהמיליך, אויב מעגליך צו ראטעווען די מיינער וועלכע לעבען נאך.

אידישע וועטעראנען אראנזשירען א קבלת פנים פאר זשאבאטינסקי

די אידישע „וועטעראן אסאסיאיישאן״, האט פארגעפען אויף היינט אוועגד א פארזאמלונג פון איהרע מיטגלידער אין ציון אינסטיטוט, צו אראנזשירען א קבלת פנים פאר לוטענאנט וולאדימיר זשאבאטינסקי, וועלכער קומט אין טאראנטא דעם 11־טען פעברואר.

די אידישע וועטעראנען וועלען אויך אראנזשירען א קאמיטע צו זאמלען געלט פאר דער מוזיק קאנסערוואטאריע וועלכע וועט געבויט ווערען אין פאלעסטינא צו זכרון פון די געפאלענע אידישע לענדער אנערען.

זינעטער חסידישער רבי שטארבט אונטערוועגענס אין אונגארן

וויען, יאנואר 30, (איטא).

דער זינעטער רבי, ר׳ חיים הערשעלע אין נעטר געווארען אונטערוועגענס נאך אונגארן.

איבער צוואנציג טויזענט אידען פון אונגארן, רומעניען און טשעכא־סלאווא קיען זענען געקומען צו דער לויה אין ספעציעלע צוגען.

דעם רבינ׳ס 14 יאהריגער זוהן איז באשטימט געווארען אלס דעם רבינ׳ס נאכפאלגער אויפצוהאלטען די טייטעל־באהס דינאסטיע.

דעם נעטר׳ס חסידים האבען געגרינדעט א מין סארט „קאנסיל״ פון חסידים און רבנים צו העלפען דעם יונגען רבי׳ן ביז ער וועט ווערען פולייעריג.

דרום אפריקא האט ניט אנגענומען דעם לאקארנא אפמאך

קייפטאון, סאוט אפריקא, יאנואר 30.

פרעמיער הערצאג פון דער דרום אפריקאנישער רעגירונג, האט ניט דערלאזען אז די פראגע וועגען דעם לאקארנא פרעזידענס אפמאך זאל דיסקוטירט ווערען אין פארלאמענט.

א מיטגליעד האט ביי דער נעכטיגער זיצונג אנגעפרעגט וועלכע שטעלונג די דרום אפריקאנישע רעגירונג נעהמט צו דעם לאקארנא אפמאך און אויב זי איז א שותף צו דעם.

אויף דעם האט דער פרעמיער געענטפערט, אז עס וואלט ניט געווען האט זאם צו ריידען וועגען דעם ביז נאך דער אימפעריאלער קאנפערענץ וועלכע וועט געהאלטען ווערען אין ענגלאנד, דאס מיינט אז דרום אפריקא פארפליכטעט זיך ניט צום לאקארנא אפמאך.

וואַרשעווער ראבינאט שיקט אן אפיעל צו די אידען אין אמעריקא

וואַרשא יאנואר 30, (איטא).

בערנארד קאהן, דער פארטרעטער פון דער „דזשאינט״ אין אוראפא, האט געמאכט א גרידליכע אונטערזוכונג פון דער אידישער לאגע אין פוילען, און פאהדרט היינט אפ נאך בערלין.

קאהן האט אויך באזוכט דעם אמעריקאנער פארטרעטער אין פוילען. אייר דער ער אין אפגעפאהרען פון פוילען האט ער אויפגענומען נאך א דעלעגאציע צווישען וועלכער עס איז אויך געווען א פארטרעטער פון׳ם וואַרשאווער ראבינאט.

דער ראבינאט האט אויסגעארבייט אן אפיעל צו די אידען אין אמעריקא, וועלכער איז איבערגעגעבען געווארען צו מאהט׳ען, אין חויבט זיך אן מיט „רחמנים בני רחמנים, העלפט די אומגליקליכע אין פוילען״.

מאנישעוויטן פרישע פונטינע באקומען כאסעס — מצה, מצה מעהל, מצה פארבעל, צו באקומען ביי אלע גראסערס און דיילערס.

ענגלישער קעניג דאנקט אמעריקאנער פרעזידענט פאר דער רעטונג פון דער ענגלישער פראכט שיף

ניו יארק, יאנואר 30.

די אמעריקאנער שיף „פרעזידענט רוזוועלט״ האט לעצטע וואך געראטעוועט דעם קאפיטאן מיט א מאנשאפט פון 25 פון דער זינקענדער ענגלישער פראכט־שיף „אלטינא״.

קאפיטאן פרייד פון „פרעזידענט רוזוועלט״ האט זיך איינפאך געשטעלט אין געפאהר צוזאמען מיט זיין מאנשאפט צו ראטעווען די מענשען פון דער ענגלישער פראכט שיף.

צוגעקומען איז די אמעריקאנער שיף צו דער זינקענדער ענגלישער פראכט שיף לעצטען מאנטאג, אבער דאן האט אויס׳ים געבלאזען א שטורם ווינט מיט דער שנעלקייט פון 90 מייל א שטונדע דערצו איז נאך געווען א גרויבער שניי אזוי אז די ערשטע רעטונגס שיפעל האט זיך געמוזט צוריק אומקעהרען.

ערשט מיטוואך פרייטאג ווען דער שטורם האט זיך אביסעל אויסגעשטילט איז מעגליך געווען די מאנשאפט פון דער פראכט שיף צו ראטעווען.

ווען דער קאפיטאן פון דער ענגלישע פראכט שיף איז ארויפגעבראכט געווארען אויף דער „פרעזידענט רוזוועלט״ האט ער געפרעגט, אבער איידער ער האט ריש באציהונג צו אידישע פרייען און קליין־קינדער. פיעלע אידען זענען ביי דעם משפט ארויס. עטלאכען גענען איהם.

אוקראינער פאגראמשטשיק פאר־אורטיילט צום טויט

מאסקווע יאנואר 30 (איטא).

א זשיטאמירער געריכט האט געבטען פארמישפט צום טויט דעם פאגראמשטשיק יורטשענקא (וועלכער האט אין דעם צוים פון׳ם ציוויען קריעג אין רוסלאנד טעראריזירט די אידישע באפעלקערונג אין וואהלינער גובערניע.

ארטשענקא איז געווען דער אנפיהרער פון א פאגראמען באנדע און איז געווען דער שרעק פון אלע אידען אין אוקראינא.

איבערהויפט פלעגט ער זיך מערדער־ישע באציהען צו אידישע פרייען און קליין־קינדער.

נעשיטע אילוסטרירט מיט בילדער

קיבענהאגן דינסטאג אוועגד וועגען א. ריינווייז, רעדאקטאר פון „דער אידישער זשורנאל״, פארזעצען זיין לעקציע איבער דער קענערער געשיכטע. וועלכע וועט באלייט ווערען מיט 75 אילוסטרירטע בילדער, עס וועט אויך זיין אן אונטערהעמענדע מוזיקאלישע פראגראם.

בעגלישער קעניג דאנקט אמעריקאנער פרעזידענט פאר דער רעטונג פון דער ענגלישער פראכט שיף

ניו יארק, יאנואר 30.

די אמעריקאנער שיף „פרעזידענט רוזוועלט״ האט לעצטע וואך געראטעוועט דעם קאפיטאן מיט א מאנשאפט פון 25 פון דער זינקענדער ענגלישער פראכט־שיף „אלטינא״.

קאפיטאן פרייד פון „פרעזידענט רוזוועלט״ האט זיך איינפאך געשטעלט אין געפאהר צוזאמען מיט זיין מאנשאפט צו ראטעווען די מענשען פון דער ענגלישער פראכט שיף.

צוגעקומען איז די אמעריקאנער שיף צו דער זינקענדער ענגלישער פראכט שיף לעצטען מאנטאג, אבער דאן האט אויס׳ים געבלאזען א שטורם ווינט מיט דער שנעלקייט פון 90 מייל א שטונדע דערצו איז נאך געווען א גרויבער שניי אזוי אז די ערשטע רעטונגס שיפעל האט זיך געמוזט צוריק אומקעהרען.

ערשט מיטוואך פרייטאג ווען דער שטורם האט זיך אביסעל אויסגעשטילט איז מעגליך געווען די מאנשאפט פון דער פראכט שיף צו ראטעווען.

ווען דער קאפיטאן פון דער ענגלישע פראכט שיף איז ארויפגעבראכט געווארען אויף דער „פרעזידענט רוזוועלט״ האט ער געפרעגט, אבער איידער ער האט ריש באציהונג צו אידישע פרייען און קליין־קינדער. פיעלע אידען זענען ביי דעם משפט ארויס. עטלאכען גענען איהם.